

## علی اصغر نوروزیان (۱۳۹۱-۱۲۹۵)

در تبریز به دنیا آمدم. تحصیلات ابتدایی را در دبستان تمدن گذرانیدم. این دبستان شش کلاسه دارای تمام وسایل آزمایشگاهی بود، حتی مولاژهای بدن انسان به اندازه‌ی واقعی. این دبستان خیاطخانه هم داشت و برای دانش‌آموزان لباس یک شکل و یک رنگ تهیه می‌کرد و هریک از دانش‌آموزان نقش نقره‌ای به شکل ستاره به سینه‌ی خود می‌آویخت که روی آن «مدرسه‌ی مبارکه‌ی تمدن» نوشته شده بود.

در دبستان تمدن سیکل اول دبیرستان (۳ سال اول) هم تأسیس شده بود و من تحصیلات اولیه را در این مدرسه گذراندم و بعد از یک امتحان نهایی وارد سیکل دوم در دبیرستان دولتی فردوس شدم. در آن موقع معلمان جبر، هندسه، مثلثات، هیئت، و زبان فرانسه همه یا دبیران فرانسوی بودند و یا کتاب‌ها از فرانسه می‌آمد و یا به زبان فرانسه جزوه می‌گفتند. در سال یازدهم، معلم فیزیک ما مرحوم عزیزی بهترین لیسانسیه‌ی فیزیک و شیمی بود. پس از دو ماه، به علت کمبود دبیر ابلاغی به او داده شده که به مشهد برود. رئیس فرهنگ از او پرسید که چه کسی می‌تواند به جای او تدریس کند که آن مرحوم مرا معرفی کرد. تا آخر سال، شب‌ها از کتاب فرانسوی ترجمه می‌کردم، و روز به هم‌کلاسی‌هایم تدریس می‌کردم در آخرین جلسه رئیس فرهنگ در کلاس من شرکت کرد و پس از تشکر جایزه‌ای به من داد.

در سال تحصیلی ۱۳۱۵-۱۳۱۴ در کلاس ریاضیات عمومی (دانشسرایعالی) که مشترک بین رشته‌ی ریاضی و رشته‌ی فیزیک - شیمی و در حدود ۵۰ نفر دانشجویان شاگردهای اول و دوم سراسر کشور بود، شرکت کردم. بعد از امتحان ترم اول، مرحوم دکتر مصاحب، دانشیار آنالیز، در کلاس پرسید آقای نوروزیان کدام یک از شماست؟ من دست بلند کردم و او شاگرد اولی مرا تبریک گفت. در آخر سال هم رتبه اول را داشتم و به این جهت از طرف دانشگاه و دانشسرای عالی بورس ادامه تحصیل در شبانه‌روزی جدیدالتأسیس به من اعطا شد. ناگفته نماند که این موفقیت در سایه‌ی دو عمل بود. یکی توکل به خداوند متعال در کلیه امور و دیگری داشتن نظم و ترتیب در کارها.

### فعالیت‌ها<sup>۱</sup>

۱- تدریس: در خرداد ۱۳۱۷ با موفقیت چشم‌گیر به دریافت درجه‌ی لیسانس در رشته‌ی فیزیک و شیمی و علوم تربیتی موفق شدم و وزارت فرهنگ مرا به تبریز فرستاد. در سال ۱۳۲۳ به تهران منتقل شدم و از آن تاریخ تا زمان بازنشستگی و بعد از آن در مدراس تهران تدریس کردم.

۲- تألیف: در تابستان ۱۳۲۵ با همکاری مرحوم احمد رضا قلی زاده و مرحوم هادی رهنما اقدام به نوشتن یک

<sup>۱</sup>- برای آشنایی بیشتر با فعالیت‌های آقای نوروزیان به کتاب نوروزیان نامه از انتشارات لوح زرین مراجعه فرمائید.

دوره فیزیک و شیمی برای دبیرستانی‌ها و دانشسراها کردیم (فیزیک و شیمی رنر). جمعاً ۲۸ کتاب درباره فیزیک و شیمی به چاپ رساندیم. کلیه‌ی تالیفات چاپ شده‌ی من ۴۵ جلد است.

۳- تأسیس مدارس هدف

۴- تأسیس آزمایشگاه در دبیرستان دکتر ولی الله نصر (نرجس کنونی)

۵- تأسیس انجمن معلمان علوم تجربی

۶- تأسیس آزمایشگاه مرکزی

۷- تدریس در رادیو

۸- تدریس در تلویزیون

در تاریخ ۱۳۴۲/۷/۲۳ بنا به درخواست خودم بعد از ۳۵ سال خدمت بازنشسته شدم.

برگرفته از کتاب تاریخ آموزش فیزیک

[www.avang.org](http://www.avang.org)